

Språk- och kulturmedveten verksamhet inom småbarns- pedagogiken

23.1.2025

PORVOO BORGÅ

Språk- och kulturmedveten småbarnspedagogik

- En språk- och kulturmedveten småbarnspedagogik innebär att olika språk, kulturer och åskådningar knyts samman till en del av den småbarnspedagogiska helheten.
- De språkliga och kulturella aspekterna ska beaktas för varje barn som deltar i småbarnspedagogik.
- I en språkmedveten småbarnspedagogik är språken närvarande hela tiden och överallt. Personalen förstår språkets centrala betydelse för barnens utveckling och lärande, för kommunikation och samarbete samt för identitetsskapande och delaktighet i samhället. Att synliggöra flerspråkigheten stöder barnens utveckling i en kulturellt mångskiftande värld.
- Barn med främmande språk som modersmål och flerspråkiga barn ges inom småbarnspedagogiken ett mångsidigt stöd för att utveckla sina språkkunskaper, sin språkliga och kulturella identitet och sin självkänsla. Utvecklingen av barnens kunskaper i finska eller svenska främjas målinriktat och pedagogiskt och utgående från barnens behov och förutsättningar på alla områden som barnets språkliga kunskaper och färdigheter omfattar.

Småbarnspedagogik i Borgå 2024

- Inom småbarnspedagogiken i Borgå är 37 språk representerade förutom finska och svenska.
- 266 barn har något annat modersmål än finska eller svenska.
- De största språkgrupperna är arabiska, albanska, ryska, estniska, ukrainska, kinesiska och turkiska.

Strukturer och resurser

- **Verksamhetsställena har ansvarspersoner för kulturell mångfald**, för vilka ordnas möten, handledning och introduktion. Ansvarspersonernas roll och uppgift är att förbättra kunskapen och kunnandet i den egna enheten. Ansvarspersonerna har möte cirka 1 gång per månad under verksamhetsåret.
- **Kumo-arbetsgruppen**, som utvecklar samarbetspraxis och andra verksamhetsmodeller för språk-, kultur- och åskådningsmedveten pedagogik. Möten ca 1 gång i månaden.
- **Sakkunnig inom småbarnspedagogik**, som ansvarar för utveckling av språk-, kultur- och åskådningsmedveten småbarnspedagogik. Är ordförande för Kumo-arbetsgruppen och ansvarar för mötena för ansvarspersonerna för kulturell mångfald.
- Del 1 av verktyget **SpråkPeda** används i alla barngrupper för utvärdering och utveckling av den språkmedvetna lärmiljön med tanke på både undervisningsspråket och flerspråkighet.
- Syftet med **språkkonsultation** är att kartlägga vilka barn med främmande modersmål som behöver stöd av en talterapeut. Språkkonsultationen görs i samarbete med specialläraren inom småbarnspedagogik och talterapeuten.
- **Nätverksmöten** för lärare inom förskoleundervisning, vilka i sina grupper har barn som deltar i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen.

Verktyg och metoder för barn med främmande modersmål

- Del 2 och 3 av verktyget **SpråkPeda** används för de barn som inte har finska eller svenska som hemspråk. Del 2 och 3 styr att observera barnets språkkunskaper och inlärningsbehov inom centrala delområden av språkutvecklingen. Man börjar fylla i SpråkPeda genast när barnet börjar småbarnspedagogiken/förskoleundervisningen och verktyget används under hela tiden i småbarnspedagogiken/förskoleundervisningen.
- **Baika** är en metod för kartläggning av barnets kunskaper i finska/svenska.
- **Repun takanassa** görs med ett femårigt barn i samband med språkkonsultationsprocessen.
- **Kita**-bedömningen görs i övergångsskedet mellan förskoleundervisningen och nybörjarundervisningen, före informationsöverföringen till skolan.
- **Roihusten perhe -materiaali/ Familjen Kippin-materialet**

Stöd till barn med främmande modersmål

Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen (under förskoleåret)

- Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen erbjuds barn med annat modersmål än finska eller svenska, och i förberedande undervisning deltar barn vars språkkunskaper ännu inte är tillräckliga för att kunna följa undervisningen i förskoleundervisningen.
- I Borgå finns ca 10 barn som deltar i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen.

Undervisning i det egna modersmålet

- Undervisning i det egna modersmålet kan ordnas i småbarnspedagogiken för barn med främmande modersmål, om det finns 4 eller flera barn i verksamhetsstället med samma språk.
- Undervisning i det egna modersmålet ordnas under verksamhetsåret 2024–2025 på albanska, arabiska och ryska i Gammelbacka daghem. I undervisningen deltar 26 barn i åldern 3–5 år.

Utvecklingsmål 2024–2025

- Våren 2024 genomfördes en enkät till teamen om genomförandet av den språkmedvetna verksamheten.

Följande lyftes fram:

- Förstärkande av användningen av verktyget SpråkPeda
- Introduktion i materialet Roihusten perhe/Familjen Kippin
- Mer diskussion om språk-, kultur- och åskådningsmedveten pedagogik
- Mer handledning på svenska

PORVOO BORGÅ